

Paradigme de Programare

Conf. dr. ing. Andrei Olaru

andrei.olaru@upb.ro | cs@andreiolaru.ro
Departamentul de Calculatoare

2022

Ce este o paradigmă de programare?

+ ceva exemple

+ Racket

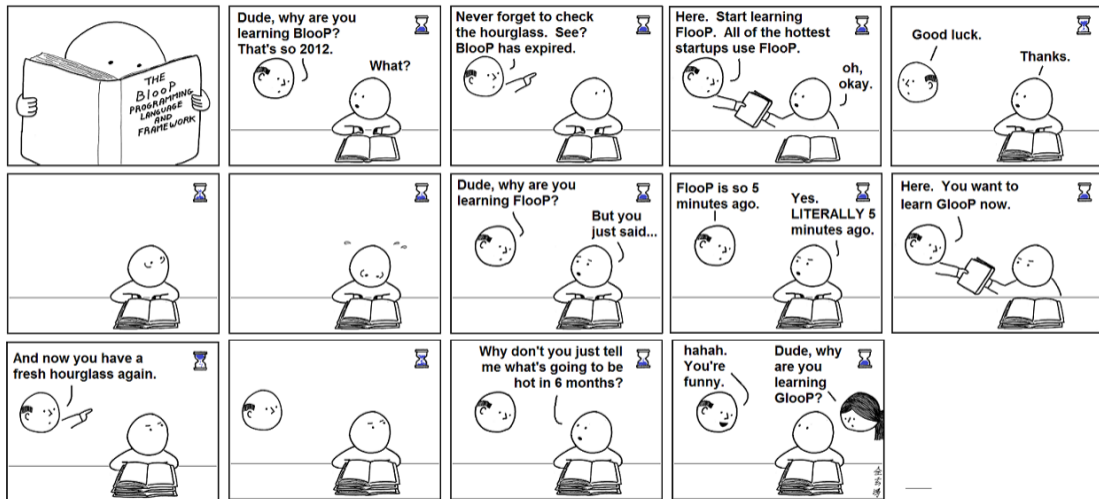
Cursul 1: Introducere

- 1 Exemplu
- 2 Ce studiem la PP?
- 3 De ce studiem această materie?
- 4 Organizare
- 5 Introducere în Racket
- 6 Paradigma de programare
- 7 Istoric: Paradigme și limbaje de programare

BlooP and FlooP and GloopP

[(CC) BY-NC abstrusegoose.com] [<http://abstrusegoose.com/503>]

Exemplu

Ce?

De ce?

Organizare

Racket

Paradigmă

Istoric

Exemplu

Exemplu

Să se determine dacă un element e se regăsește într-o listă L ($e \in L$).

Să se sorteze o listă L .

Racket:

```
1 (define memList (lambda (e L)
2   (if (null? L)
3       #f
4       (if (equal? (first L) e)
5           #t
6           (memList e (rest L))))
7   ))
8
9
10 (define ins (lambda (x L)
11   (cond ((null? L) (list x))
12         ((< x (first L)) (cons x L))
13         (else (cons (first L) (ins x (rest L)))))))
```

Haskell

```
1 memList x [] = False
2 memList x (e:t) = x == e || memList x t
3
4 ins x [] = [x]
5 ins x l@(h:t) = if x < h then x:l else h : ins x t
```


Prolog:

```
1 memberA(E, [E|_]) :- !.
2 memberA(E, [_|L]) :- memberA(E, L).
3
4 % elementul, lista, rezultatul
5 ins(E, [], [E]).
6 ins(E, [H | T], [E, H | T]) :- E < H, !.
7 ins(E, [H | T], [H | TE]) :- ins(E, T, TE).
```

Ce studiem la PP?

- Paradigma funcțională și paradigma logică, în contrast cu paradigma imperativă.

- Paradigma funcțională și paradigma logică, în contrast cu paradigma imperativă.
- Racket: introducere în **programare funcțională**
- **Calculul λ** ca bază teoretică a paradigmei funcționale
- Racket: **întârzierea** evaluării și fluxuri

- Paradigma funcțională și paradigma logică, în contrast cu paradigma imperativă.
- Racket: introducere în programare funcțională
- Calculul λ ca bază teoretică a paradigmei funcționale
- Racket: întârzierea evaluării și fluxuri

- Haskell: programare funcțională cu o sintaxă avansată
- Haskell: evaluare leneșă și fluxuri
- Haskell: tipuri, sinteză de tip, și clase

- Paradigma funcțională și paradigma logică, în contrast cu paradigma imperativă.
- Racket: introducere în **programare funcțională**
- **Calculul λ** ca bază teoretică a paradigmei funcționale
- Racket: **întârzierea** evaluării și fluxuri

- **Haskell**: programare funcțională cu o sintaxă avansată
- Haskell: **evaluare leneșă și fluxuri**
- Haskell: **tipuri**, sinteză de tip, și clase

- Prolog: **programare logică**
- **LPOI** ca bază pentru programarea logică
- Prolog: strategii pentru controlul execuției

- Paradigma funcțională și paradigma logică, în contrast cu paradigma imperativă.
- Racket: introducere în programare funcțională
- Calculul λ ca bază teoretică a paradigmei funcționale
- Racket: întârzierea evaluării și fluxuri
- Haskell: programare funcțională cu o sintaxă avansată
- Haskell: evaluare leneșă și fluxuri
- Haskell: tipuri, sinteză de tip, și clase
- Prolog: programare logică
- LPOI ca bază pentru programarea logică
- Prolog: strategii pentru controlul execuției
- Algorimi Markov: calcul bazat pe reguli de transformare

De ce studiem această materie?

The first math class.

[(C) Zach Weinersmith,
Saturday Morning Breakfast
Cereal]

[[https://www.smbc-comics.com/
comic/a-new-method](https://www.smbc-comics.com/comic/a-new-method)]

The first math class.

I suppose it is tempting, if the only tool you have is a hammer, to treat everything as if it were a nail.

The law of instrument – Abraham Maslow

· până acum ați studiat paradigma imperativă (legată și cu paradigma orientată-obiect)

→ **un anumit mod** de a privi procesul de rezolvare al unei probleme și de a căuta soluții la probleme de programare.

· paradigmele declarative studiate oferă o gamă diferită (complementară!) de **unelte** → **alte moduri** de a rezolva anumite probleme.

⇒ o pregătire ce permite accesul la poziții de calificare mai înaltă (arhitect, designer, etc.)

Sunt aceste paradigme relevante?

- **evaluarea leneșă** → prezentă în Python (de la v3), .NET (de la v4)
- **funcții anonime** → prezente în C++ (de la v11), C#/.NET (de la v3.0/v3.5), Dart, Go, Java (de la JDK8), JS/ES, Perl (de la v5), PHP (de la v5.0.1), Python, Ruby, Swift.
- **Prolog și programarea logică** sunt folosite în software-ul modern de A.I., e.g. Watson; automated theorem proving.
- În **industrie** sunt utilizate limbaje puternic funcționale precum Erlang, Scala, F#, Clojure.
- Limbaje **multi-paradigmă** → adaptarea paradigmei utilizate la necesități.

- Developer Survey 2021

[<https://insights.stackoverflow.com/survey/2021>]

- Developer Survey 2020

[<https://insights.stackoverflow.com/survey/2020>]

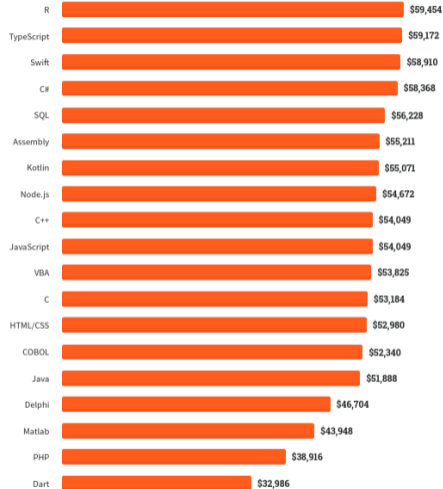
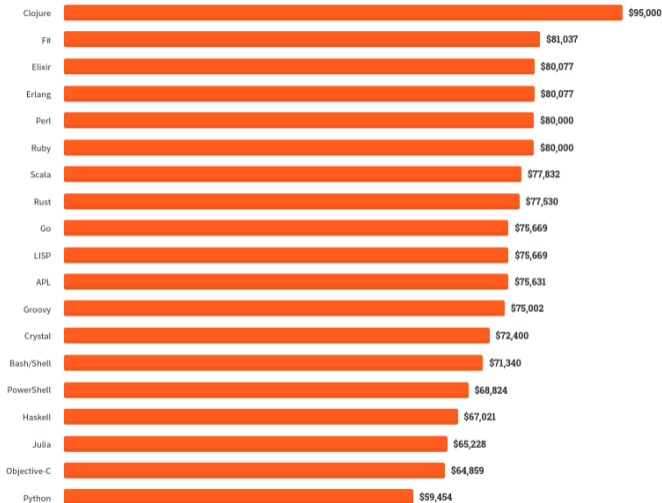
- Developer Survey 2019

[<https://insights.stackoverflow.com/survey/2019/#top-paying-technologies>]

[<https://insights.stackoverflow.com/survey/2019/#salary>]

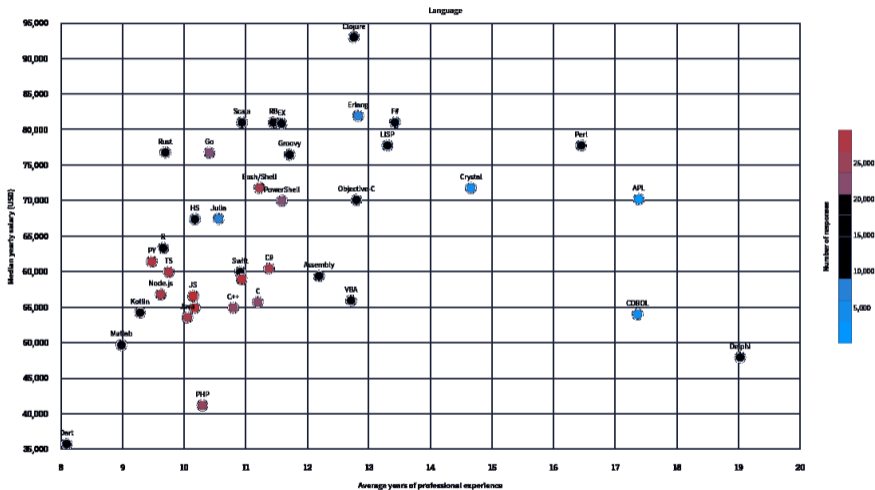
De ce?

Cine câștigă cel mai bine?

De ce?

Cine câștigă cel mai bine?

Organizare

`https://ocw.cs.pub.ro/courses/pp`

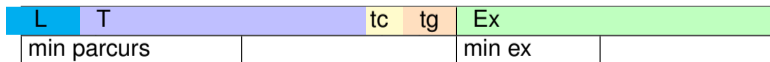
Regulament: `https://ocw.cs.pub.ro/courses/pp/22/regulament`

Forumuri: Moodle → 03-ACS-L-A2-S2-PP-CA-CC-CD

`https://curs.upb.ro/2021/course/view.php?id=8649`

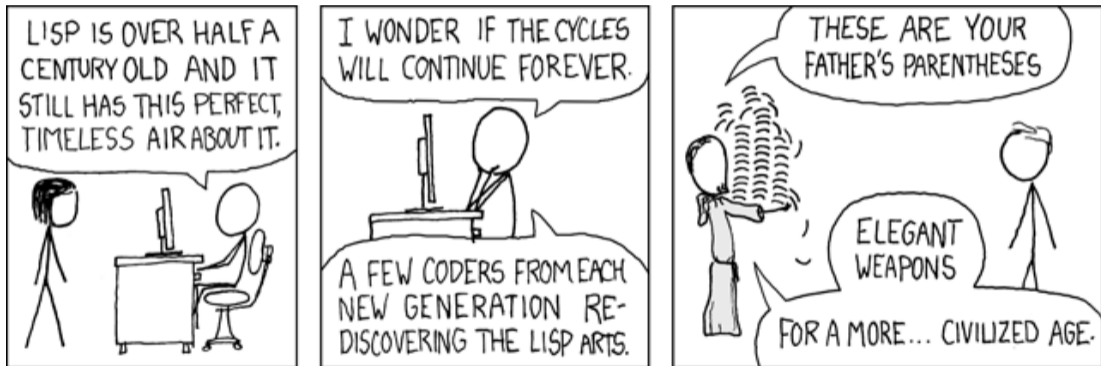
Elementele cursului sunt comune la seriile CA, CC și CD.

- Laborator: 1p ← activitate 0.7p + test grilă din laborator 0.3p
- Teme: 4p ($3 \times 1.33p$) ← cu bonusuri, dar în limita a maxim 6p pe parcurs
- Teste la curs: 0.5p ← punctare pe parcurs, în timpul cursului
- Test din materia de laborator: 0.5p ← test grilă, de cunoaștere a limbajelor
- Examen: 4p ← limbaje + teorie

Introducere în Racket

[<http://xkcd.com/297/>]

[(CC) BY-NC Randall Munroe, xkcd.com]

- funcțional
- dialect de Lisp
- totul este văzut ca o funcție
- constante – expresii neevaluate
- perechi / liste pentru structurarea datelor
- apeluri de funcții – liste de apelare, evaluate
- evaluare aplicativă, funcții stricte, cu anumite excepții

Paradigma de programare

- diferă sintaxa

- diferă sintaxa ←
  - aceasta este o diferență între limbaje, dar este influențată și de natura paradigmei
  - mecanisme specifice unei paradigme aduc elemente noi de sintaxăe.g. funcțiile anonime

- diferă sintaxa ←
  - aceasta este o diferență între limbaje, dar este influențată și de natura paradigmei
  - mecanisme specifice unei paradigme aduc elemente noi de sintaxă
e.g. funcțiile anonime
- diferă modul de construcție al expresiilor

- diferă sintaxa ←
  - aceasta este o diferență între limbaje, dar este influențată și de natura paradigmei
  - mecanisme specifice unei paradigme aduc elemente noi de sintaxă
  - e.g. funcțiile anonime
- diferă modul de construcție al expresiilor ← ce poate reprezenta o expresie, ce operatori putem aplica între expresii.
- diferă structura programului

- aceasta este o diferență între limbaje, dar este influențată și de natura paradigmei
- diferă sintaxa ← - mecanisme specifice unei paradigme aduc elemente noi de sintaxă
e.g. funcțiile anonime
- diferă modul de construcție al expresiilor ← ce poate reprezenta o expresie, ce operatori putem aplica între expresii.
- diferă structura programului ←
  - ce anume reprezintă programul
  - cum se desfășoară execuția programului

Ce caracterizează o paradigmă?

- valorile de prim rang
  - modul de construcție a programului
  - modul de tipare al valorilor
  - ordinea de evaluare (generare a valorilor)
  - modul de legare al variabilelor (managementul valorilor)
  - controlul execuției
- **Paradigma de programare** este dată de stilul fundamental de construcție al structurii și elementelor unui program.

- 1 Diverse perspective conceptuale asupra noțiunii de calculabilitate efectivă → **modele de calculabilitate**.
- 2 Influența perspectivei alese asupra procesului de modelare și rezolvare a problemelor → **paradigme de programare**.
- 3 **Limbaje de programare** aferente paradigmatelor, cu accent pe aspectul comparativ.

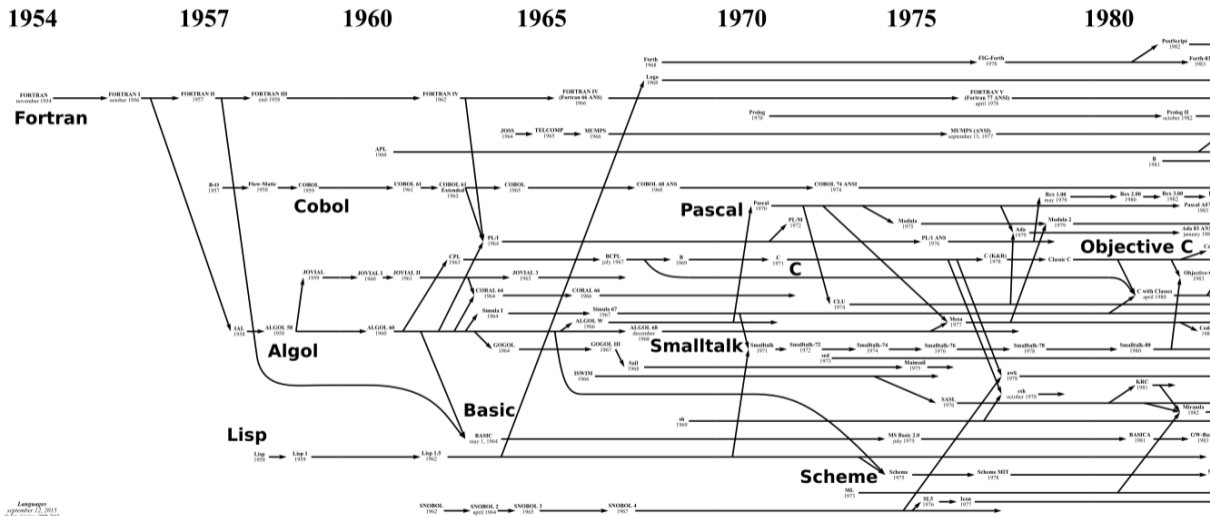
C, Pascal → procedural J, C++, Py → orientat-obiect	→ paradigma imperativă	→ Mașina Turing
Racket, Haskell	→ paradigma funcțională	→ Mașina λ
Prolog	→ paradigma logică	→ FOL + Resolution
CLIPS	→ paradigma asociativă	→ Mașina Markov

echivalente !

T | Teza Church-Turing: efectiv calculabil = Turing calculabil

Istoric: Paradigme și limbaje de programare

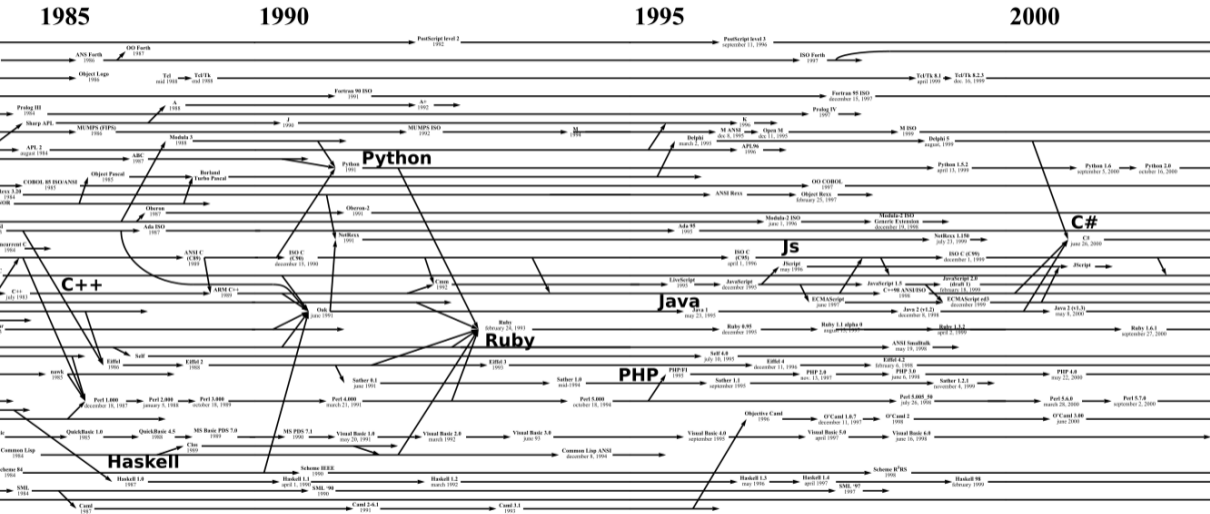
Istorie 1950-1975

Language
November 12, 2013
© Ericnie 1988-2013
http://ericnie.com/lang/

Istorie 1975-1995

Exemplu

Ce?

De ce?

Organizare

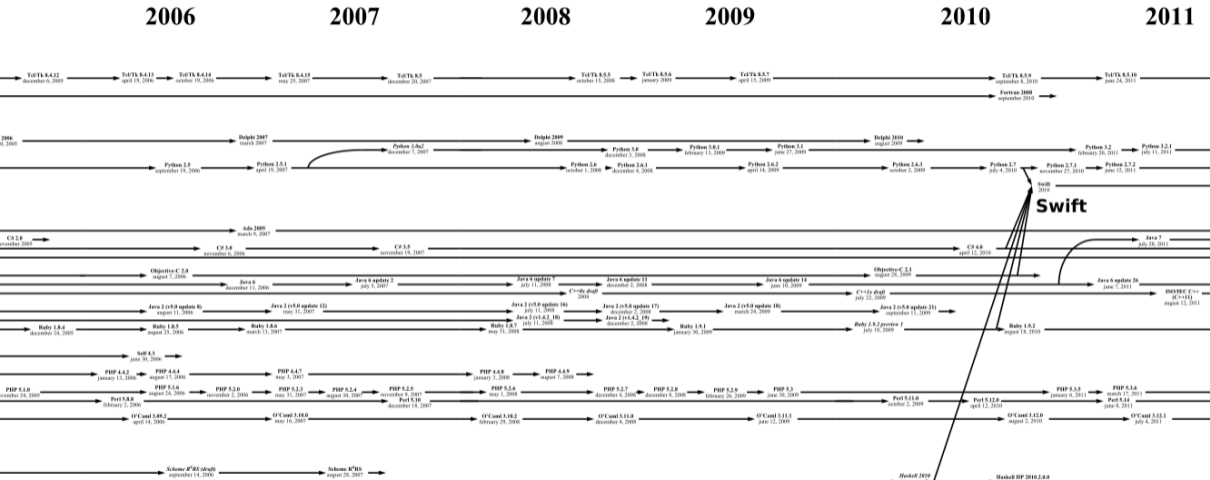
Racket

Paradigmă

Istoric

Istorie 2002-2006

Exemplu

Ce?

De ce?

Organizare

Racket

Paradigmă

Istoric

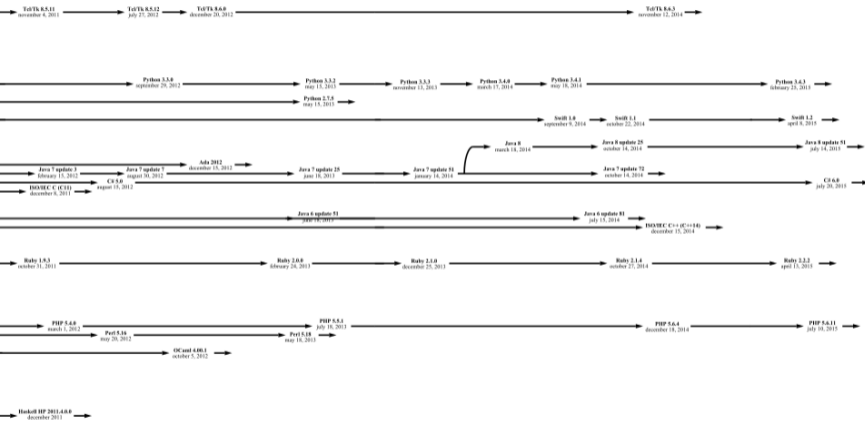
Istorie 2006-2013

2012

2013

2014

2015

Exemplu

Ce?

De ce?

Organizare

Racket

Paradigmă

Istoric

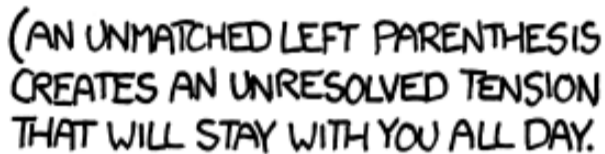
- imagine navigabilă (slides precedente): [<http://www.levenez.com/lang/>]

- **Wikipedia:**

[http://en.wikipedia.org/wiki/Generational_list_of_programming_languages]

[https://en.wikipedia.org/wiki/Timeline_of_programming_languages]

[<http://xkcd.com/859/>]

(AN UNMATCHED LEFT PARENTHESIS
CREATES AN UNRESOLVED TENSION
THAT WILL STAY WITH YOU ALL DAY.

[(CC) BY-NC xkcd.com]

+ Dați feedback la acest curs aici:

[https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSfNqpCfQ25LRn7dL-5BtCeZyVpb9Rd_R1u4q0YhWhpReLuWeQ/viewform]